

set af de tilsvarende bevisbyrderegler, der er fastsat i ligestillingslovgivningen i øvrigt.

Med bestemmelsen fastsættes, at der i sager vedrørende forskelsbehandling efter lovudkastet skal gælde, hvad der ofte kaldes et princip om delt bevisbyrde. Bestemmelsen har dermed til formål at sikre en effektiv gennemførelse af ligebehandlingsprincippet.

Det er udgangspunktet i dansk ret for så vidt angår *bevisbyrdens fordeling*, at den part, der gør et synspunkt gældende, har bevisbyrden for sin påstand.

Det følger af bestemmelsen, at det påhviler den, der anser sig for krænket, at påvise faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling. Det påhviler derefter den indklagede at bevise, at princippet om ligebehandling ikke er blevet tilsidesat.

Med bestemmelsen præciseres, at det må forlanges, at den person, der anser sig for krænket, skal underbygge en påstand om, at der er udøvet forskelsbehandling, med f.eks. skriftligt bevismateriale eller egne og tredjemands udsagn.

Hvis der ikke foreligger sådant bevismateriale, vidneforklaringer m.v., men alene en forklaring fra den person, der anser sig for krænket, og en modstridende forklaring fra den person, som beskyldningen rettes imod, må retten ud fra en almindelig fri bevisbedømmelse tage stilling til, om der er tale om omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet forskelsbehandling.

I givet fald påhviler det herefter modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket.

Særligt for så vidt angår sager om indirekte forskelsbehandling, vil det påhvile den, der anser sig for krænket, at påvise faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at den tilsyneladende neutrale bestemmelse m.v. vil stille personer af en bestemt race eller etnisk oprindelse ringere end andre personer. Det påhviler herefter modparten at bevise, at den pågældende bestemmelse er begrundet i et sagligt hensyn, og at midlerne til at opnå dette hensyn er proportionale.

Ordlyden af bestemmelsen foreslås ændret i forhold til direktivets tekst, idet kravet om, at den person, der anser sig for krænket, skal *fremføre* faktiske omstændigheder, foreslås ændret til, at personen skal *påvise* faktiske omstændigheder som betingelse for, at det påhviler modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket.

Denne sproglige ændring svarer til den ændring, der blev foretaget af den tilsvarende bevisbyrderregel i

direktivet om bevisbyrden i forbindelse med forskelsbehandling på grund af køn (bevisbyrdedirektivet).

Det i loven fastsatte princip om delt bevisbyrde finder anvendelse i alle sager om forskelsbehandling efter lovudkastets § 3.

Til § 8.

Bestemmelsen er indsat på baggrund af direktivets artikel 9.

Bestemmelsen har til formål at bidrage til en effektiv gennemførelse af princippet om ligebehandling ved at forbyde iværksættelse af repressalier over for den, der indgiver klage over, at princippet om ligebehandling er tilsidesat. På denne måde bidrager bestemmelsen til, at enhver kan gøre sine rettigheder gældende uden frygt for repressalier.

Ved repressalier forstås ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger som reaktion på en klage over, at princippet om ligebehandling er tilsidesat.

Udtrykket *ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger* omfatter enhver form for behandling eller følge, hvorved den pågældende stilles ringere på grund af klagen m.v. Som eksempel på en ufordelagtig behandling eller følge inden for lovudkastets anvendelsesområde kan nævnes en person, der ikke får leveret en bestemt social ydelse som reaktion på en klage over forskelsbehandling. Også adfærd, der har karakter af chikane, kan indebære en overtrædelse af forbudet mod repressalier.

Der foreligger alene repressalier, såfremt den ufordelagtige behandling eller følge sker som reaktion på en klage m.v., der er fremsat *med det formål at sikre, at princippet om ligebehandling iagttages*. Den pågældende klage m.v. skal således vedrøre overtrædelse af forbudet mod forskelsbehandling, jf. lovudkastets § 3. Derimod er ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, der iværksættes som reaktion på en klage over overtrædelse af anden lovgivning, ikke omfattet af lovudkastets forbud mod repressalier.

Beskyttelsen mod repressalier finder anvendelse uanset om den, der har indgivet en klage m.v., får medhold i sin klage. Er der tale om en åbenbart grundløs klage, der synes fremsat med andet formål end at sikre, at princippet om ligebehandling iagttages, vil forbudet mod repressalier dog ikke finde anvendelse.

Forbudet mod repressalier adskiller sig fra forbudet mod forskelsbehandling ved, at den ufordelagtige behandling iværksættes på grund af den pågældende klage og ikke på grund af personens race eller etniske oprindelse. Repressalier betragtes derfor ikke som en form for forskelsbehandling som defineret i lovens § 3, stk. 1. Dette indebærer navnlig, at bestemmelsen